

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis octavo menſis Februarii, anno Domini M. DCC. XLVIII.

M. ANTONIO BERGIER, Doctore Medico, Præſide.

An Trachæotomiæ nunc ſcalpellum, nunc trigonus mucro?

I.

RACHÆA ſive aſpera arteria ductus eſt partim cartilagineus, partim membraneus, per quem aer pulmones ſubit, à pulmonibus regreditur. Admiſſi emiſſique aeris gratâ vice diù carere vita nequit; hinc primariis vitæ organis meritò accenſetur pulmonalis fiſtula, inde verò perperàm creditum quodlibet ipſius vulnus lethale. Eſt ubi Trachææ vulnere peſſumdetur ipſius actio; eſt ubi illæſa officio ſuo deſit, læſa eodem ſat bellè defungatur. Trachæâ quidem in totum ſectâ, ſubducit ſe extremum inferius, preſſumque ab adjacentibus partibus muneris ſui obliviſcitur, adeſtque præ foribus fatum ineluctabile. Aſt ubi quantumvis amplo vulnere ita læditur, ut æqua tranſmittendo aeri via pateat, nihil ferè minùs lethiferum. Id ratio ſuadet; id ipſum evincunt obſervata certiſſima. Frequentiſſimi quippe Medicis & Chirurgis occurrunt caſus hominum quorum alii à latronibus confoſſi diſciſſam reportarunt aſperam arteriam, nec minùs poſteà ſanati fuere; alii vitæ pertæſi violentas ſibi manus intulerunt, mox etiam nonnulli inductam Trachææ vulneratæ futuram dilaceraverunt, pertinaciùs verò commiſſis iterum glutinatiſque arte Chirurgicâ vulneris oris, hi tandem inviti à morte vindicati, illi ſibimetipſis reconciliati vitam perpeti didicere. En etiam quod magis mirum primo intuitu videri queat: nonnemo, inſigni Trachææ parte abſciſsâ & ablatâ, plurimis tamen annis ſupervixit,

ſicet grandioris vulneris labia ad ſe invicem adduci nunquam potuerint, ſed hiulcum foramen ingens remanſerit, ſpongiâ uſque tegendum; quod ſibi viſum teſtatur Swietenius. His nititur certiſſimis fundamentis Trachæotomiæ (ſeu bronchotomiæ aut laryngotomiæ dicere mavis) operatio, quâ ſcilicet ægris ſpiritum vix ac ne vix quidem ore trahentibus, Trachæa conſultò inciditur, ut ea redintegretur functio, quam diutiùs intermitti lethale eſt.

I I.

IMPEDIMENTUM tranſmittendo aeri duplex inprimis in Trachæa ſuboriri poteſt. Sive enim cavum ipſius offerciat inopino caſu intruſum corpus extraneum; ſive ejuſdem orificium appreſſis invicem parietibus coarctet tumor aliquis, ac præſertim phlegmonodes: dirum utrobique ſuffocationis periculum. Prius nonnunquam incurrunt qui laſcivientes inter epulas, cibis ore pleno, in riſus inconditos temerè exſolvuntur. Tunc quippe ſurrectâ ſubitò epiglottide ſimulque laxatis vocalibus (Ferrenii) fidibus, facilè deviantia ciborum fruſta, fructuum officula, aut ſimilia quævis, hiulcum glottidis oſtium errore ſubeunt irremeabili; hinc enim rurſùs ſuperas ad fauces evadere poſſe ſpes adeò exigua eſt, ut ſæpè ipſa ægri conamina ſtrangulationem celerare potiùs quàm bolum evocare queant. Nec mitius incumbit malum ſicubi laryngem glandulaſque ſupremæ parti aſperæ arteriæ circumpoſitas vehementior invadit inflammatio, ut fit in *Cynanche*. Quo quidem in morbo Hippocratica illa occurrit reſpiratio ſublimis, ſcapularum præcipuè muſculis auxiliantibus exercita. Suprà dorſum erectus, jamjàm ſuffocandus æger, amicorum dum implorat opem, pro voce quaſi ſibilum edit. Sævit acutiſſimus dolor, ac niſi præſentiſſimum adſit auxilium, morbus in horas exacerbatur. Vacillat pulſus, cruore ſuffuſi prominent oculi tuberantes, ore contineri impos lingua velut fune ſuſpenſis exſeritur, fervent dulci aeris refrigerio defraudati pulmones, Tantalus alter obvias hiando vix captat auras, advolantemque pernicibus alis mortem ſummas inter anguſtias opperitur.

I I I.

AD *extremos morbos extrema exquiſitè remedia optima* docet Hippocrates. In utroque caſu ſuprà memorato una ſalus miſeris nullam, niſi gutture ocyùs inciſo, ſalutem ſperare. Congruunt tamen unicuique ſpeciei cautelæ propriæ, aliud atque aliud inſtrumentum. Ubi extraneum quid interiori aeris ductui præter naturam inſidet, experientiſſimi Chirurgi quo ſe modo gerant, en accipe. Caput ægri in lecto aut in ſella idonea reſupinati probè firmat miniſter quidam à tergo poſitus. Ipſe autem Chirurgus coràm adſtans, medio ferè jugulo, ab uno circiter pollice infrà cartilaginem thyroïdeam ad ſternum uſque, cutem cum ſubjectis muſculis ſcalpello ita diſſecat, ut binos treſvè digitos, imò forte quatuor in proceris corporibus, adæquet longitudo vulneris, cujus oræ mox à miniſtrorum altero per injectos hamulos gnaviter diducuntur; tum ſpongiæ aut carpti linamenti ope abſtergitur cruor omnis, quò faciliùs in conſpectum findenda prodeat Trachæa. Ac tandem tres quatuor-ve annuli cartilaginei ſecundùm colli longitudinem inciduntur; atque ita quidquid ibidem intruſum deprehenditur, per immiſſum ſpecillum, volſellamve aut hamulum foràs protrahitur quàm ſolertiſſimè. Quo peracto, nihil aliud ſupereſt niſi ut expurgatum deligetur glutineturque vulnus, cujus labia ſibi invicem commiſſa, quaſi ſponte ſuâ coaleſcent. Hàc ratione fruſtum boleti cocti, quod viro jocanti ſimulque juſculum in quo varia condimenta non deerant affatim ingurgitanti, in Trachæam cum imminente ſuffocationis periculo inciderat, feliciter effodiit Heiſterus. Hac eâdem arte fabam è cujuſdam gutture extraxit Ravius, ægrumque ſoſpitem in vado conſtituit. Nunc quoad anginam plura conſideranda veniunt, tum quæ Medicum conſilium ac prudentiam, tum quæ Chirurgicam operam miniſteriumque reſpiciant. Tempus imperandæ Trachæotomiæ idoneum cautè ſecernere non cuivis datum eſt. Quandiù reſolvendæ inflammationis juſta ſpes affulget, quidvis priùs tentandum quàm operatio inſtituatur, apparatu ipſo adeò formidoloſa, exituque nunquam non anceps. Rurſùs

si phlegmonem jam exceperit gangræna, infarctasvè immeabili sanguine pulmonales arterias doceat pulsus debilis, vacillans, intermittens, cum extremorum frigore; egregium remedium ne gratìs infametur præposterè adhibendo. Gravissimo quippe morbo conflictatis ritè succurrit Trachæotomia, non in mortis agone constitutis. Nec minori attentione ac solertiâ perpendi meretur locus affectus. Si nimirùm circà laryngem, aut in Trachææ parte superiori inflammatio hæreat, subjectas partes audeto lacessere. Si verò secundùm Trachææ longitudinem versùs pulmones serpat inflammatio, quod ferè ex ipso ægri sensu cognoscitur, deploratis jam rebus, ab ea opera supersedendum undè fructus nullus expectari debeat. At si dubii aliquid circa morbi sive præsentem statum sive sedem propriam, atque adeò circà ipsius Trachæotomiæ opportunitatem subesse videatur; Medico fortè etiam tunc satius fuerit à suspectâ medicatione abstinere, ne eum jugulasse putetur quem sua sors confecerit, ipsi autem ægro longè præstabilius in certò lethali cynanche anceps quam nullum remedium experiri; porrò Medicis orthodoxis rumores ante salutem ponere grande flagitium censemus. Ubi igitur ingravescens angina medelam omnem eludit, naturali glottidis osculo nimioperè coarctato, nova quasi glottis ab arte petatur etiam atque etiam suademus; Albucasique, Casserio, Heistero, &c. calculum addimus, pro imperitis aut meticulosis, imò propè homicidis eos habituri qui dum operationem sæpe valde salutarem temerè negligunt, ægros fidei suæ creditos morti addicunt indubiæ. Ant. Brassavolus propriis manibus, detrectante Chirurgo, squinancici cujusdam jamjam animam exspiraturi Trachæam incîdit, orcique è faucibus eripuit; & non solùm hac vice, sed & aliàs plurìes idem se felici cum successu tentasse scribit. Eodem præsidii genere Benivenius à se subtractum morti anginosum asserit. Nec minus auspicatâ audaciâ celebratam, tùm in hortulano, tùm in milite; Trachæotomiam testatur Ren. Moreau. Sic etiam apud Scotos Martinus, apud Anglos Kéen, apud Hispanos Virgili, idem tentare ausi, eamdem laudem, restitutis ægris, promeriti sunt. Jam igitur macte animo, civicam quisquis coronam reportare cupis. Ægro quantùm licebit aptè constituto, interstitium tertii & quarti annuli cartilaginei pertentando indice quæratur; eoque loci chalybeus mucro trigonus*, argenteum indutus canaliculum, in cavum asperæ arteriæ usque uno ictu adigatur. Mox educto mucrone, canaliculus religato ad posteriora funiculo firmatus, emplastroque perforato obtectus, superinductâ rariori quâdam telâ, tandiù relinquatur in vulnere, donec ablatâ causâ quæ hanc operam exegerat, expeditior sorbendo per veram glottidem aeri via pateat. Id autem facili pernoscitur experimento, dum nempè canaliculi orificium admoto digito obturatur.

* Vulgò *Troïcart.*

I V.

E*NCHIRESEOS* utriusque ratio in promptu est. Ubi noxiæ rei educendæ causâ operatio instituitur; ut ominoso Trachæa liberetur obturamento, justæ amplitudinis requiritur apertura, quam quidem secans instrumentum ritè præstiterit, nequaquam verò trigonus ille mucro asperam arteriam modico tantùm foramine pungens. Intereà vix ullus subest sanguineæ derivationis metus; intromittendi canaliculi nulla prorsùs necessitas; statimque ab operatione peracta, vulneris labia sibi invicem committere licet, brevi coalitura. Ubi verò ægros præfocans, acerba cynanche proximam intentat necem; non adeò magnâ Trachææ incisione opus est, libera ut redeat aeris usura: lineæ unius aut sesquilineæ diameter esto. Plagam verò priùs glutinari nefas, quàm morbi ipsius causam efficaci medelâ sustuleris; hinc relinquendus in vulnere canaliculus; prætereà inflammationem è viciniâ arcessi propagarique in præcipiti est. Minùs itaque ex re in eo casu foret scalpelli usus, à quo nimis operosa sectio, & quasi partitis vicibus peragitur, majori proindè cum dolore, nec exiguæ derivationis metu. Dum verò mucrone illo chalybeo uteris, properè unoque ictu cum integumentis & musculis ipsa Trachæa quantùm satis hiat, simulque intromissus adest canaliculus; undè sese nobis amicâ operæ simplicitate mirè probat De-

ekeriana hæcce methodus. Præter causas suprà allegatas, nunc exteriùs compressæ, nunc interiùs obturatæ asperæ arteriæ, tertium proponit eumque non absurdum Trachæotomiæ usum Dethardingius, ut scilicet efficaciori cor elanguidum stimuletur irritamento. Si quis fortè aquis extractus, non dudùm expirasse videatur, huic quàm citissimè aspera arteria vel triquetro veruculo (si præsto sit) vel lanceolâ, vel etiam cultello vulgari, utcumque aperienda; dein per inflictum vulnus, sive adhibito tubulo qualicumque, sive etiam ore nudo, spiritus strenuè immittatur. Quod si maturè fiat, expansis hâc arte pulmonibus, motuque cordis exsuscitato, redivivum hominem miraculi instar sistendum expertus spondet Vir clarissimus. Nos profectò in hujusmodi casu trigonum mucronem ad manum adesse ita optamus, ut morosam in instrumenti delectu sedulitatem magis intereà damnemus; summum enim in morâ periculum est, nullusque aut floccipendendus inflammationis aliorumve accidentium metus.

V.

NEGABANT Antiqui læsas cartilagines posse coalescere; sed error ille jampridem evanuit. Verebatur etiam Aretæus ne per Trachæotomiam anginosa augeretur inflammatio. Non quidem vanus iste terror; attamen duo sunt quæ nos adversùs eum quadamtenùs obfirmare debeant. Primò quòd infrà locum affectum fieri utplurimùm queat asperæ arteriæ sectio. Deindè quòd non statim inflammentur vulnerum labia. Vulnus hæmorrhagiam immediatè concitat, quæ sanguinem potiùs ab inflammatis partibus revellere, (quod opportunè admodùm in eâ ipsâ operatione sibi contigisse refert Martinus) quàm uberiorem copiam hùc derivare potis sit. Mox sistitur hæmorrhagia, tum ob retracta compressaque arteriolarum oscula, tum ob coagulum quoddam stillantibus, sicque aeri oppositis, guttis inductum. Tandem exclusus indè sanguis circumfusa vascula gravat & obstipat, undè inflammatio. Hinc observationibus innumeris compertum est vix antè tertium ab inflictis vulneribus diem ingruere pendentem ab ipsis inflammationem, quod sanè tempus in tam præcipiti morbi impetu lucrifacere non exigui momenti putandum est, cùm præsertim efficacissimis remediis exhibendis locum dare valeat. Sunt etiam qui trigoni mucronis usum omninò reprobent; dum enim, inquiunt, magnâ vi in Trachæam mobilem facilèque vacillantem adigitur, periculum est ne aut deviet instrumentum satis crassum, aut posterior cum anteriore lædatur Trachææ paries. Id verò non timuit peritissimus Heisterus; reque ipsâ nullum hujusmodi periculum imminet, modò ne obtusâ acie, aut rudis Chirurgi manu, operatio instituatur.

Ergò Trachæotomiæ nunc scalpellum, nunc trigonus mucro.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciscus-Nicolaus Gautier.
M. Franciscus Bidault.
M. Joannes-Claudius Munier, Consiliarius Medicus Regis ordinarius & Domûs Regiæ Invalidorum.
M. Ludovicus-Renatus Marteau.
M. Josephus Lallemant.
M. Petrus Poissonnier, Professor & Censor Regius.
M. Claudius-Antonius Renard.
M. Petrus-Antonius Lepy.
M. Henricus Besnier.

Proponebat Parisiis JACOBUS BARBEU DUBOURG, Cenomanensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1748, à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1748.